

Överförmyndarnämnden

Verksamhetsplan med budget 2022

Innehållsförteckning

1 Nämndens uppdrag	3
2 Sammanfattning	4
3 Visionen - Lätt att leva	5
4 Strategiska målsättningar	6
5 Basverksamhet	10
6 Ekonomisk sammanfattning	12
7 Personal	13
8 Fastställsedatum.....	14

1 Nämndens uppdrag

Överförmyndarnämnden är en obligatorisk nämnd och en kommunal tillsynsmyndighet med rättslig särställning enligt föräldrabalken. Överförmyndarnämnden har enligt reglementet till uppgift att sköta de uppgifter som enligt lag eller annan författning är nämndens ansvar.

Uppdraget innebär att överförmyndarnämnden utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare och kontrollera att de tar tillvara sina huvudmäns rättigheter på ett bra sätt. Huvudmän kan vara barn, äldre, sjuka eller personer med någon form av funktionsnedsättning som gör att de inte kan ta till vara sina intressen, förvalta sin egendom eller sörja för sin person på egen hand.

Överförmyndarnämnden ska särskilt se till att den enskildes tillgångar i skälig omfattning används till hans eller hennes nytta och att tillgångarna i övrigt är placerade så att tillräcklig trygghet finns för deras bestånd och så att de ger skälig avkastning.

Myndighetsutövningen ska inte enbart utgöra tillsyn utan också vara främjande genom informationsinsatser gentemot allmänhet och ställföreträdare. Information till berörda inom socialtjänsten och sjukvård bidrar också till att främja kvaliteten och rättssäkerheten i verksamheten.

Överförmyndarnämnden ansvarar dessutom för rekrytering av ställföreträdare, utfärdande av förvaltarfrihetsbevis och att pröva ställföreträdarens ansökningar om samtycke till att för huvudmannens räkning genomföra vissa rättshandlingar, som att till exempel ta ut spärrade medel från bank, köpa, sälja eller hyra ut fast egendom eller genomföra ett arvskifte.

2 Sammanfattning

Verksamhetsfrågor

Under 2022 fokuserar verksamheten på att se över rutiner, processbeskrivningar och övriga styrdokument. I maj 2021 avslutades den statliga offentliga utredningen Gode män och förvaltare - en översyn (SOU 2021:36) och gick därefter ut på remiss. Starka indikationer finns på att lagändringar är att vänta, med stora förändringar framförallt vad gäller överförmyndarnämndens beslutanderätt i frågor om godmanskap. Flera nya arbetsuppgifter tillkommer om beslut tas i enlighet med utredningens förslag.

För att kunna möta eventuellt nya lagkrav på bästa sätt är det viktigt att verksamheten under året ger utrymme till att uppdatera rutiner och processbeskrivningar, för att så snart det står klart på vilket sätt verksamheten kommer påverkas, kan ställa om och utveckla de områden som behövs för att på ett tillfredsställande sätt kunna sköta även de nya uppgifter som åläggs överförmyndarnämnden.

Under året ska samtliga dokumentmallar också skrivas om i klarspråk för att underlätta för den som har kontakt med överförmyndarnämnden. Särskilt viktigt är det vid utskick av beslut, då de lagrum som många av nämndens beslut grundar sig i, är från 1924 och därmed har ett föråldrat språk.

Genom ställföreträdarskap kan den invånare som på grund av sjukdom, psykisk ohälsa, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande, och som i övrigt uppfyller kraven för ställföreträdarskap, få stöd i att tillvarata sina intressen och få sina behov tillgodosedda. Då rekrytering av lämpliga ställföreträdare är, och förväntas vara, en av överförmyndarnämndens stora utmaningar, kommer arbetat med att inventera lokala föreningar vars medlemmar kan tänkas visa intresse för att åta sig uppdrag som ställföreträdare fortgå. Därefter ska kontakt tas, i syfte att få igång en kedja där rekrytering av ställföreträdare får en naturlig plats.

Det finns en risk att huvudmän, människor som av någon anledning inte klarar av att företräda sig själva och bevaka sina rättigheter, inte får det stödet de trots att denne har en ställföreträdare.

Under 2022 får dock övervägande göras vad gäller hur stor insats som ska läggas på rekrytering, då förslag som till viss del även förändrar förutsättningarna för ställföreträdare, ingår i de förslag till ändringar som ovanstående utredning lagt fram.

Överförmyndarnämnden behöver stärka tillsynen i frågor som rör engagemang, kontakt, tillgänglighet och förmåga till dialog med huvudmannen och de som finns runt denne. Där behöver överförmyndaren få till stånd ett mer djupgående samarbete, en rutin för informationsinhämtning, med de av kommunens aktörer som möter ställföreträdare i sitt uppdrag, exempelvis boenden, hemtjänst eller kontaktpersoner. Överförmyndarnämnden är beroende av input från andra för att på ett kvalitativt sätt kunna granska alla delar lika ingående som den ekonomiska biten. Under året kommer verksamheten se över hur detta bäst kan göras, men även här får resultatet av ovanstående utredning inväntas, innan beslut om detta kan tas.

Ekonomi

Överförmyndarnämndens budget uppgår till 3078 tkr. Arvodeskostnader för ställföreträdare är den enskilt största budgetposten. Rätten till arvode är lagstadgad och verksamheten ligger i mittensegmentet av Sveriges kommuner och landsting, SKLs, rekommendationer för arvodesnivåer. De faktorer som påverkar det ekonomiska utfallet ligger i många fall utanför vad nämnden kan påverka då det är huvudmannens inkomster, tillgångar och livssituation i övrigt som avgör om kostnaden, utifrån föräldrabalkens regler, ska hamna på huvudmannen eller kommunen.

Vid oförändrad ärendemängd bedöms tilldelad budgetram inte täcka kostnaderna i sin helhet, vilket bland annat beror på ett ökat antal förvaltarskap, flera inflyttade från annan kommun. Förvaltarskap är ofta mer krävande uppdrag, och generar därmed också högre arvodeskostnader. Det finns för närvarande ett par aktuella ärenden där det finnas särskilda skäl till att anlita professionell ställföreträdare, vilket även det innebär en något ökad kostnad för överförmyndarnämnden. Utöver detta kan överförmyndarnämnden se en tydlig trend i att allt fler äldre, över 65 år, som förvisso har en inkomst som överstiger den beloppsgräns för när huvudmannen enligt föräldrabalken själv ska betala arvodet till ställföreträdare, men som på grund av höga kostnader för kommunens särskilda boenden, saknar betalningsutrymme. Arvodeskostnaden belastar i dessa fall istället överförmyndarnämnden.

3 Visionen - Lätt att leva

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång.

Visionen är Lätt att leva. Med detta menar vi att vi:

- antar utmaningar med lust och energi
- tillsammans ska förenkla och underlätta människors vardag
- förädlar våra tjänster och service
- värnar om den gemensamma livsmiljön och ger alebornas livskvalitet

Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar, här är det lätt att leva. Som hjälpmedel på resan mot år 2023 har politiken tagit fram denna verksamhetsplan som pekar ut vilka områden vi ska fokusera på och vad vi behöver göra. Den hjälper oss att arbeta i visionens riktning och säkerställer att vi gör rätt saker för aleborna.

4 Strategiska målsättningar

4.1 Nämndens mål

Överförmyndarnämndens mål är även verksamhetens mål då endast en verksamhet finns.

Överförmyndarnämndens övergripande mål är att skydda underåriga och vuxna som helt eller delvis saknar beslutskompetens från rättsförluster. Det görs genom bland annat tillsyn över förmyndare för att bevaka att underåriga får sina rättigheter tillvaratagna och genom rekrytering och tillsyn över de gode män och förvaltare som tillsatts för personer som av olika skäl behöver en ställföreträdare.

Överförmyndarnämndens myndighetsutövning omfattar inte enbart tillsyn utan handlar också om informations-spridning till såväl allmänhet som ställföreträdare och den huvudman som har en ställföreträdare.

Information till socialtjänst och sjukvård bidrar till ökad kvalitet och effektivare handläggning inom vissa delar och främjar rättssäkerheten i verksamheten och för den enskilde.

Under 2022 bibehålls några mål från tidigare, men ytterligare mål har också lagts till. Målen är kopplade till det viktigaste i överförmyndarnämndens uppdrag för att kunna säkerställa huvudmannens rättigheter: att granska ställföreträdare och att rekrytera lämpliga ställföreträdare. Det är av stor vikt att ha mål som är kopplade till det mest väsentliga i verksamhetens uppdrag, då det är där fokus på arbetet bör ligga.

Förutom de mål som är direkt kopplade till granskning av ställföreträdare, är verksamhetens interna behov i fokus under 2022. Starka indikationer om kommande lagändringar finns. Ändringar enligt aktuellt förslag skulle innebära ändrade och utökade arbetsuppgifter redan från den 1 januari 2023. Det är därför angeläget att verksamheten dessförinnan får möjlighet att se över nuvarande riktlinjer och rutiner, men också ges tid för omvärldsbevakning och analyser om hur beslut kan komma att påverka överförmyndarnämnden, och om det krävs, skyndsamt påbörjar omställningen för att även fortsättningsvis klara det tillsynsuppdrag som enligt lag åligger överförmyndarnämnden.

4.1.1 Inkomna ärenden ska expedieras senast inom 3 månader om det krävs nämndbeslut, annars inom en månad.

Beskrivning

Beslutsärenden inom verksamheten, som exempelvis uttagstillstånd eller ansökan om överförmyndarnämndens samtycke till en specifik rättshandling, ska handläggas i enlighet med reglerna i förvaltningslagen; det vill säga så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts.

Överförmyndarnämnden ska också, i enlighet med förvaltningslagen, informera sökanden om handläggningen förväntas bli väsentligt försenad.

4.1.2 Slutföra granskningen av de i tid och komplett inkomna årsräkningarna före den 1 september 2022

Beskrivning

Att slutföra granskningen så snart som möjligt är viktigt då felaktigheter, och i värsta fall oegentligheter, uppmärksammas tidigt och därmed förhoppningsvis kan förhindra att huvudmannen lider någon större skada. Det är också angeläget att granskningen slutförs skyndsamt då beslut om arvode till ställföreträdare fattas först efter att dennes årsredovisning granskats. Ställföreträdare har rätt till skäligt arvode för sitt uppdrag och bör också få sitt arvode inom skälig tid. Lagregel om handläggningstid för arvodesbeslut saknas. Dock har Justitieombudsmannen, JO, uttryckt att åtta månaders väntetid är i längsta laget och i SOU 2021:36, föreslås en tidsgräns på sex månader för granskning från och med 2023.

4.2 Hälsa och välbefinnande

Beskrivning

Hälsa och välbefinnande grundar sig i många olika delar och vad som är en bra hälsa och ett gott välbefinnande är olika för olika människor. För att uppnå god hälsa och ett gott välbefinnande hos våra invånare måste tillvägagångssätten av den anledningen vara mångfacetterade och vi behöver prova nya tankar och arbetssätt. Den psykiska ohälsan i Ale ökar i flera åldersgrupper, framför allt bland unga vuxna och utvecklingen är liknande på nationell nivå. Resultatet av den utredning som är gjord ska nu genomföras och vi vill kontinuerligt följa upp detta. Vi ser med oro på att narkotikaanvändandet samt att kriminella handlingar ökar bland ungdomar. Här tror vi att samverkan är en stor del i lösningen. Samverkan behöver ske såväl inom kommunen, som mellan kommun och civilsamhälle, inte minst med föräldrar.

Civilsamhället och ideella krafter är viktiga för alla samhällen. Genom att ha en öppen dialog med föreningar och andra ideella krafter för att se hur vi kan stötta dem kan vi bidra till att civilsamhället fortsätter att finnas och får möjlighet att växa. Ensamheten är en stor utmaning för vårt samhälle och finns inte i en enskild målgrupp utan i alla ålderskategorier och samhällsskikt. Vi tror på att skapa förutsättningar för människor att mötas, gärna över åldersgränser. För att skapa framgång tror vi på att utveckla nya samarbeten med civilsamhälle och ideella krafter. Det finns ett behov av att fokusera på att hitta tillbaka till våra sociala sammanhang, att återuppta de aktiviteter som vi kanske behövt pausa under pandemin. Vi ser att behovet är stort i flertalet åldersgrupper, men kanske främst bland våra barn, ungdomar och äldre.

Vår känsla av trygghet bidrar till vårt mående, både positivt och negativt. Därav är ett fortsatt arbete där hänsyn tas till det som skapar en känsla av trygghet för människor viktigt. En god omsorg när vi är i behov av den, såväl barnomsorg, som äldreomsorg bidrar till vår och våra näras välmående.

Hälsa och välbefinnande kan skapas med hjälp av kultur och vi vill att kulturen ska vara tillgänglig i stort och smått, i vardagen och vid större evenemang. Hälsa och välbefinnande kan också vara att trivas och känna stolthet för platsen vi bor på och tillhörighet till andra som bor på samma plats. Vi vill att de som besöker vår kommun känner sig välkomnade och att Ales besöksmål och undagömda pärlor blir kända för såväl kommunens invånare, som för besökare utifrån.

4.2.1 Nämndens mål

Möjliggöra att fler invånare ställer upp som ställföreträdare.

Beskrivning

Överförmyndarnämnden har att rekrytera lämpliga ställföreträdare till invånare som behöver gode män och förvaltare. Ställföreträdare är lekmän, ofta med ett stort socialt och samhälleligt engagemang, som vill ge av sin tid till att stödja en annan medmänniska. Verksamheten vilar på, och är helt beroende av, att enskilda invånare önskar ta uppdrag som ställföreträdare. Därför ska verksamheten se över vilka av de aktiva organisationer och verksamheter i Ale kommun, som kan vara lämpliga att rikta information till, med målet att väcka nyfikenhet och intresse för uppdraget som ställföreträdare.

Överförmyndarnämnden ska erbjuda redan aktiva ställföreträdare fortbildning och utbildning inom områden som kan vara till hjälp och stöd i utförandet av uppdraget och för att stärka denne i sin roll och därmed öka förmågan att agera för sin huvudmans bästa, särskilt i förhållande till andra aktörer.

Överförmyndarnämnden ska också vara tillgängliga och ge ställföreträdare nödvändig information om de skyldigheter, ansvar och befogenheter denne har generellt, såväl som vid specifika rättshandlingar där ställföreträdaren vidtar åtgärder för sin huvudmans räkning. Överförmyndarnämnden ska också lämna information om vart ställföreträdare kan vända sig för ytterligare stöd, både i uppdraget som sådant och vid specifika situationer som kräver särskild kunskap, som till exempel godemansföreningar, intresseorganisationer, banker, juristbyråer och andra tillsynsmyndigheter som kan vara aktuella beroende på vad ärendet gäller.

4.3 Hållbart samhällsbyggande

Beskrivning

Hur vi bygger våra samhällen är en fråga som förändras över tid och utmaningen för oss är att försöka blicka in i framtiden och skapa det som är hållbart på lång sikt. Något som alltid är av vikt är dock att de företag och privatpersoner som är i kontakt med kommunen får en god service med hög kvalitet. Vidare vill vi att samhällsbygget sker med hänsyn till vad som är hållbart såväl ekonomiskt, som socialt och ekologiskt. Som offentlig aktör bör vi vara den som går före och visar vägen i utvecklingen när vi planerar nya och befintliga samhällen, hur vi upphandlar och väljer varor och tjänster och hur vi samarbetar med näringsliv och invånare. Ett led i att vara ett föredöme är att öka vår egen medvetenhet kring organisationens konsumtionsbaserade utsläpp och hitta strategier för att minska dessa.

När vi planerar våra samhällen, i tätorterna så väl som på landsbygden, måste vi till exempelvis skapa förutsättningar för en blandning av upplåtelseformer, att service kan etableras och att hänsyn tas till brukningsvärd jordbruksmark, grönområden bör bevaras, utvecklas eller skapas.

Ale kommun vill vara en kommun som kan erbjuda många olika typer av boenden som också är anpassade för människor i olika skeden i livet. Vi vill se byggnation som fyller mer än ett syfte, skolor i kombination med bostäder, förskola och särskilda boenden i anslutning till varandra, så kallad tredimensionell fastighetsbildning kan vara en lösning för att uppnå detta. Fastigheter skulle även kunna fylla mer än ett syfte under sin livslängd, samt under dygnets alla timmar. Ett fokus som är viktigt för att skapa en social hållbarhet är att öka känslan av trygghet i våra samhällen.

Det är viktigt att vi i skapandet och utvecklingen av samhället ser till alla människors möjlighet att kunna röra sig fritt genom tillgång till trygga gång och cykelvägar. En viktig del i ett hållbart samhälle är att skapa förutsättningar till att genomföra resor och förflyttningar på fler sätt än med bil.

4.3.1 Nämndens mål

Textmallar och informationsmaterial ska vara skrivna med klarspråk.

Beskrivning

För en ökad upplevelse av god service ska den information som lämnas ut av överförmyndarnämnden vara förståelig.

Klarspråk är myndighetstexter skrivna på ett vardat, enkelt och begripligt språk. Det handlar ytterst om demokrati: att alla ska ha tillgång till och rätt att förstå vad som står i texter som skrivs av myndigheterna. Då överförmyndarnämndens verksamhet grundar sig på en mycket gammal lagstiftning används ibland ålderdomliga och svåra ord.

Genom att förenkla språket i beslut, blanketter och informationsmaterial ökar möjligheten att korrekt information når ut till fler vilket kan minska antalet frågor och behov av kompletteringar i handlägningsärenden.

Under 2022 ligger fokus på att förenkla språket i samtliga WärnaGo mallar, vilka används för upprättande av skrivelser och beslut i handlägningsärenden inom överförmyndarnämndens verksamhet.

4.4 Ett Ale

Beskrivning

Vi vill ha ett Ale, vilket kräver att alla delar av vår organisation samverkar och arbetar tillsammans för att skapa ett så stort mervärde som möjligt för kommunen som helhet liksom för den enskilde invånaren. Vi behöver se samverkan mellan enheter och sektorer som en självklarhet och som en förutsättning för att genomföra visionen,

lätt att leva i Ale. Ökat samarbete ska ske där det behövs mellan alla tänkbara instanser i våra olika verksamheter och avdelningar men även exempelvis med föreningar, primärvård, polis, näringsliv och invånare. Det kommer behövas olika former, forum och verktyg för att möjliggöra bättre kontaktytor för att kontinuerligt skapa rätt förutsättningar för samarbete. Detta leder till "Ett Ale" där vi arbetar för bättre kommunikation, information och service för alla människor. En del i arbetet med att skapa de bästa förutsättningarna för en stark kommun är att kontinuerligt se över kommunens organisation för att kunna arbeta effektivt och för att säkerställa att vi gör rätt saker på rätt plats. En annan del i att kontinuerligt se över kommunens organisation är att utveckla kommunens vision och värdegrundsarbete. Vår aktuella Vision och värdegrund tar sikte på år 2025 och ett arbete med att förnya den ska påbörjas under året.

Digitalisering, innovation och teknologiska framsteg är en nyckel till att finna hållbara lösningar för såväl ekonomiska som miljömässiga och sociala utmaningar. Därför är digitaliseringen i Ale en viktig faktor för en hållbar utveckling och att kommunen även på sikt skall klara att finansiera sina åtaganden. Digitaliseringen ger oss fantastiska möjligheter kring just hållbarhet, allt från smarta samhällen och att kunna använda resurser mer effektivt, till digitala möten och att stödja undervisning i skolan. Det handlar bland annat om att ha tillgänglig data 365 dagar om året, ha en infrastruktur med bredband, wifi och öppna nät, att följa säkerhetsföreskrifter kopplat till data och anpassa verksamhet efter ny dataskyddsföreskrift. I den mån det är juridiskt möjligt bör all kommunalt skapad och insamlad data vara offentlig.

4.4.1 Nämndens mål

Utökad och fördjupad tillsyn av ställföreträdare i de delar som rör bevaka rätt och sörja för person.

Beskrivning

Då en ställföreträdarens uppdrag omfattar att förvalta egendom, lämnar denne årligen in en årsräkning med uppgifter om de inkomster och utgifter huvudmannen haft föregående år. Vid granskning av årsräkningar görs noggrann kontroll av hur den ekonomiska förvaltningen skötts och att medel använts på rätt sätt och för huvudmannens bästa. Det görs genom avstämning och kontroll av underlag och verifikationer, till exempel kontoutdrag från bank, fakturor och kvitton.

Utöver den ekonomiska delen, omfattar uppdraget i de allra flesta fall även att bevaka rätt och/eller sörja för person, vilket exempelvis innebär att en ställföreträdare ska ansöka om nödvändiga insatser eller ersättningar som huvudmannen har rätt till. Ställföreträdaren ska också se till att huvudmannen får en god omvårdnad och ett så levande, aktivt liv som denne önskar. För att kunna göra detta, krävs att ställföreträdaren har löpande kontakt med sin huvudman och/eller de aktörer som har del i huvudmannens dagliga omvårdnad.

I samband med årsredovisning lämnar ställföreträdare redogörelse över sitt uppdrag, med bland annat uppgift om hur kontakten sett ut och vilka uppgifter eller särskilda händelser som ställföreträdaren agerat i under föregående år. Uppgifterna kan inte kontrolleras på samma sätt som vid granskning av ekonomisk förvaltning. Överförmyndarnämnden gör stickprover och kontaktar kommunens boende för att stämma av hur de uppfattar ställföreträdarens engagemang och delaktighet och hur uppdraget fungerar i stort utifrån huvudmannens behov.

Överförmyndarnämnden ska därför utreda hur tillsynen i dessa delar kan utvecklas, se över på vilka sätt tillsynen kan genomföras samt värdera tidsåtgång och effektivitet för de olika alternativen. När det står klart på vilket sätt tillsyn lämpligen ska genomföras, upprättas en rutinbeskrivning för utökad tillsyn av ställföreträdarens uppdrag rörande bevaka rätt och sörja för person.

5 Basverksamhet

5.1 Verksamhetsmätt

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022
Överförmyndarverksamhet	Förmyndarskap	129	125	135
	Godmanskap enl. FB 11:4	172	175	180
	Förvaltarskap enl. FB 11:7	26	27	29
	Ensamkommande barn i kommunen	3	3	2
	Särskilt förordnad vårdnadshavare	12	12	13
	Kombinerat godmanskap och förvaltarskap enl. FB 11:4, 11:7	9	10	9

Angivna verksamhetsmätt tydliggör verksamhetens omfattning och möjliggör en bild av hur delar av verksamheten utvecklas över tid, men är inget mål i sig som ska uppfyllas.

5.2 Kommentar verksamhetsmätt

Den sammanlagda ärendemängden vid årets slut förväntas stiga något, och ökningen gäller främst godmanskap, vilket stämmer väl överens med utvecklingen nationellt sett.

Under senare år ses även en ökad rörlighet av ärenden, då huvudmän flyttar in och ut ur kommunen i större utsträckning, vilket genererar en hel del administrativa åtgärder då ärendehantering vid uppstart och avslut är förhållandevis omfattande.

Ökad rörlighet försvårar också till viss del även prognos av kostnader för arvoden till ställföreträdare, då behörig ställföreträdare vid granskningstillfället arvoderar ställföreträdaren för hela perioden som redovisningen gäller.

5.3 Beskrivning av basverksamhet

Tillsynen över ställföreträdare och förmyndare görs huvudsakligen genom att granska de årliga redovisningar ställföreträdare lämnar in före den 1 mars varje år, och tar under våren mycket av handläggarnas tid i anspråk.

Överförmyndarnämnden ansvarar för rekrytering av lämpliga ställföreträdare och har i perioder en utmaning att hitta ställföreträdare. Nya vägar till rekrytering av ställföreträdare som har intresse eller erfarenhet av att möta människor med samsjuklighet, missbruk, allvarlig psykiatrisk problematik eller liknande diskuteras löpande för att kunna möta kommande behov.

Överförmyndarnämnden lämnar yttrande till tingsrätten bland annat i samband med anordnande av ställföreträdarskap och företräda myndigheten vid förhandling. Relationen med behörig tingsrätt uppfattas som god.

Överförmyndarnämnden ser ett behov av att informera andra instanser, framförallt hälso- och sjukvård, om vad ställföreträdarskap innebär och vad sjukvården ska ta hänsyn och ställning till vid upprättande av läkarintyg.

Verksamhetens tjänstemän är förhållandevis lättillgängliga, framförallt via e-post, och har sedan ett par år tillbaka märkt att allt färre ringer på telefontid, eftersom den som söker kontakt på annan tid, antingen blir uppringd även utanför telefontid eller får svar via e-post. Det är en positiv utveckling, då den som söker verksamheten under telefontid inte riskerar att sitta i långa telefonköer eller upptaget ton. Det är framförallt personer som söker information om ställföreträdarskap, som inte har någon löpande kontakt med verksamheten, som söker kontakt under utsatta tider.

Överförmyndarnämnden har också återkommande kontakter med socialtjänstens olika verksamheter, och andra aktörer för att informera om verksamheten i stort eller i specifika ärenden. Under 2022 planeras inga informationsträffar av generell karaktär på grund av att lagändringar är att vänta och kan komma att ändra grundläggande ärendegång för anordnande av godmanskap, varför information som ges ut riskerar vara missvisande redan 2023.

Utöver grunduppdraget att rekrytera och utöva tillsyn över ställföreträdare och förmyndare, lämna yttrande till tingsrätt och bistå densamma med inhämtande av yttrande från annan, ansvarar överförmyndarnämnden också för att ställföreträdare får tillräcklig utbildning och det löpande utvecklingsarbetet inom området.

6 Ekonomisk sammanfattning

6.1 Ekonomisk sammanställning

Besluts/verksamhetsområden	2021		2022
	Prognos	Budget	Budget
Belopp i tkr			
Intäkt	8	17	17
Kostnad	-2 919	-3 028	-3 095
Netto	2 911	3 011	3 078
Totalt	0	0	0

Överförmyndarnämndens budget uppgår till 3078 tkr. intäkter om 17 tkr beräknas på att ett ensamkommande barn anvisas till Ale och därmed genererar en intäkt genom del av schablonersättning från Migrationsverket, vilken fördelas mellan socialnämnden och överförmyndarnämnden enligt intern överenskommelse.

Verksamheten är liten med få budgetposter och kostnaderna (exklusive arbetsavgifter om 768 tkr) fördelas enligt följande:

- Lagstadgat arvode och kostnadsersättning till ställföreträdare: 1250 tkr.
- Lönekostnader för verksamhetens tjänstemän: 818 tkr
- Övriga verksamhetskostnader: 259 tkr.

Inom övriga verksamhetskostnader ryms bland annat IT-licens för verksamhetens ärendehanteringssystem och övriga IT-system, handböcker till nya ställföreträdare, porto, kontorsmaterial, utbildning och trycksaker.

Budgeterade arvodeskostnader uppskattas utifrån föregående års utfall och en i stort sett oförändrad ärendemängd och komplexitet i ärendena. På grund av särskilda omständigheter har verksamheten haft behov att anlita extern professionell ställföreträdare som ställföreträdare i två ärenden, varför arvodeskostnaderna under året kan komma att överstiga budget med cirka 20 tkr.

7 Personal

Analys och kommentar

Överförmyndarnämndens verksamhet bedrivs på 1,85 årsarbetare fördelat på två anställda tjänstemän. På grund av föräldraledighet uppgår bemanningen under större delen av året i praktiken till 1,65.

Utöver handläggning av ärenden enligt föräldrabalken ansvarar och driver handläggarna självständigt det mesta inom verksamhetsområdet.

Jämfört med kommuner av likvärdig storlek, är det en slimmad organisation med liten personalstyrka. Arbetsbelastningen är tack vare upparbetade rutiner och erfarna handläggare som jobbat länge tillsammans, hanterbar om än slitsam i perioder vid arbetstoppar.

I maj 2021 avslutades en offentlig statliga utredning rörande överförmyndarnämndens verksamhet (Gode män och förvaltare – en översyn, SOU 2021:36) och gick därefter ut på remiss. Starka indikationer finns på att ändringar i lag och förordning med direkt påverkan på verksamhetens arbete är att vänta, med ikraftträdande redan 1 januari 2023.

Utifrån det betänkande som utredningen ledde fram till, kan inte uteslutas att nya arbetsuppgifter tillkommer och att redan aktuella arbetsuppgifter förändras eller utökas. Det är därför oklart om personaltätheten kommer att vara tillräcklig framöver. Verksamheten följer processen noggrant för att så snart de framtida förutsättningarna för överförmyndarnämndens uppdrag står klara, kunna agera i det fall bedömningen är att ytterligare resurser krävs för att möta eventuellt nya krav på överförmyndarnämndens uppdrag som tillsynsmyndighet.

Sjukfrånvaro rapporteras gemensamt av och med kommunstyrelsens kansliavdelning.

8 Fastställersedatum

Datum för fastställande av Verksamhetsplan med budget 2022 är den 18 november 2021.